

L'hora de la política

GEMMA CALVET | Actualitzada el 11/01/2011 00:00

La tan esperada declaració de final de la lluita armada d'ETA ha arribat. Es poden fer esforços per comprendre l'abast del comunicat i interpretar-ne el sentit, però no se'n pot negar la transcendència i la importància històrica. La recepció escèptica del seu text expressada pel govern espanyol era previsible, com ho és l'oposició frontal del PP a tolerar de nou una dimensió política al conflicte basc. El text, però, és la culminació d'un pronunciament que va tenir una primera part al setembre i que ja aleshores va apuntar a una segona part. De fet, el gest de lliurar el vídeo el dia 5 de setembre a la BBC va dimensionar l'escenari de solució del conflicte basc en l'àmbit internacional. El treball del mediador Brian Curry, i la implicació de moltes personalitats i premis Nobel, va culminar en la Declaració de Brussel·les el mes de març del 2010, que instava ETA a abandonar la lluita armada de manera permanent i verificable, una terminologia que la banda armada ha assolit plenament.

Com bé diuen els irlandesos, els processos de pau inclouen molts processos fracassats. I segurament ens trobem davant la gènesi de la darrera etapa. Ara és el moment de mirar enrere i fer memòria de la gran tasca de pau que ha precedit aquest moment. El procés de Lizarrar o el darrer impulsat pel govern Zapatero i frustrat amb l'atemptat de Barajas van comptar amb la dedicació molt sovint discreta de polítics i altres persones que, des de diversos àmbits, han cregut en l'esperança de superar la violència. Alguns gestos es van pagar cars, com la aposta pel diàleg de l'expresident de la Generalitat, Carod-Rovira, encara que els resultats electorals van premiar el risc assolit.

En unes jornades sobre processos de pau que van tenir lloc al Parlament de Catalunya, Brian Curry i els experts irlandesos van establir ponts fa anys amb l'esquerra abertzale, i els ponts ara són una realitat política. Catalunya ha mostrat sempre una voluntat de contribuir a la pau des de la convicció que les raons polítiques del conflicte no justifiquen mai la violència, però sabent que el patiment i el dolor de tants anys han sigut molt durs per a tothom. La societat civil catalana, defensora del dret a decidir, ha donat exemple els darrers anys de la capacitat que la força del poble pot tenir per avançar en el sobiranisme i l'enfortiment de sentiments d'identitat nacional.

En una mirada estatal, i exclosa la violència, Catalunya i el País Basc podran compartir uns plantejaments comuns els propers temps davant la necessària segona Transició que faci possible avançar en democràcia a l'Estat espanyol. Les sinèrgies que la societat civil ha establert hauran de trobar ressò sens dubte en la política basca i catalana, també a Madrid. En tot cas, la unió dels dos textos d'ETA, de setembre i de desembre, estableixen els pilars d'una nova estructura de la realitat basca: el protagonisme de l'espai polític i civil de la societat en la solució, el dret a decidir i la dimensió internacional del procés. Aquesta estructuració, dissenyada i planificada en el temps, ha estat sustentada en una metodologia de base assembleària i participativa en què de manera clandestina els diversos espais de l'esquerra abertzale han treballat molt i dur per traslladar el lideratge a la política i construir espais d'unitat.

La resolució de l'Audiència Nacional que ha absolt Otegui i altres ho deixa ben clar: declara que "el discurs polític en l'acte d'Anoeta tracta de la conveniència i necessitat d'un procés de diàleg i negociació per la resolució del conflicte de manera pacífica i democràtica, amb absència d'accions i paraules de justificació o enaltiment del terrorisme d'ETA o dels seus membres". Otegui, malgrat l'absolució, segueix a la presó preventiva per una reunió del mes d'octubre del 2009 en què es treballava per la pau. La Fiscalia demana deu anys de presó. L'aval judicial de la proposta política d'Anoeta ha tingut el seu ressò en l'autorització de l'Audiència Nacional de la manifestació del dissabte, convocada per 4.500 persones entorn a la demanda d'una nova política penitenciària. Curiosament, la Guàrdia Civil mantenia que la convocatòria era vinculada a ETA i els informes de la Policia Nacional ho van desvincular. La Fiscalia va demanar l'autorització. L'assistència va ser massiva.

Una vegada més la societat basca espera el triomf de la política. La dimensió internacional i europea dóna molta credibilitat al procés, ja que el govern espanyol és a aquesta dimensió a qui haurà de respondre. L'opacitat de la política espanyola, i les dificultats de trencar les dinàmiques de la negociació plurinacional de l'Estat, es veuran esquarterades per l'exigència externa d'avançar. Les coses s'estan movent i la via política, ara ja l'única drecera, s'haurà de potenciar. El procés de legalització de l'esquerra abertzale i el concert econòmic per Catalunya són les properes estacions, la cara i la creu d'una moneda compartida. La normalització passarà per intercanviar propòsits i anhels.

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

Les profecies de Rajoy

Mireia Manzano: "Em fa por l'engany. Que juguin amb els nostres sentiments i ens manipulin"

Calldetenes, manifestos i samaritans